

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник з курсу “Філософія” підготовлений відповідно до навчальної та робочої навчальної програм. Його особливістю є те, що він розроблений за кредитно-модульною системою навчання, яка лежить в основі Болонської декларації щодо уніфікації вимог європейських країн до рівня підготовки фахівців у системі вищої освіти. У посібнику навчальний матеріал з філософії структурований на засадах *модульного принципу*, відповідно до якого виділені два навчальні модулі.

До *першого навчального модуля* ввійшли теми, що складають вступний та історико-філософський матеріал, де розглядаються феномен духовності, сутність та історичні типи світогляду, причини зародження філософії й особливості її питань, специфіка осмислення філософських проблем в епохи Античності, Середньовіччя, Відродження, Нового часу, в класичній німецькій філософії XVIII-XIX століть та в сучасній некласичній філософії; висвітлюються проблеми діалектики як теорії розвитку, буття, сутності людини та її свідомості, особливостей і засад пізнавальної діяльності.

Другий навчальний модуль обіймає собою теми, які висвітлюють специфіку філософського осмислення функціонування суспільства в діалектично-суперечливій єдності матеріальних і духовних засад. Тут розкриваються проблеми зародження суспільства, його структурування та історичної періодизації в його розвитку; сутності суспільного виробництва як способу виробництва самої людини через створення нею цінностей матеріальної та духовної культури; виникнення і законів функціонування політичної сфери; сенсу історії та рушійних сил суспільного розвитку; перспектив людської цивілізації.

У навчальному посібнику представлені основні філософські напрямки, течії, школи й точки зору видатних філософів минулого й сучасності щодо всіх проблем, які розглядаються у процесі вивчення курсу “Філософія”. Автори прагнули подавати їх неупереджено на основі застосування системного, компаративного, історичного методологічних принципів. Такий підхід до викладення навчального матеріалу сприятиме виробленню студентами власної точки зору на відповідні проблеми, стимулюватиме розвиток їх критичних здібностей, уміння узагальнювати прочитане. Для всебічної характеристики кожної проблеми, що висвітлюється в курсі з філософії, залучається матеріал із суміжних гуманітарних та природничих наук.

Навчальний посібник *покликаний* надати студентам усіх спеціальностей допомогу при підготовці до *семінарських занять*, до *виконання модульних контрольних робіт*, до *вивчення матеріалу, що виносяться на самостійну роботу*, до *складання семестрового іспиту* з філософії.

При висвітленні навчального матеріалу на початку кожної теми сформульовані її мета та основні питання, виділені ключові поняття, на які студентам слід звернути особливу увагу. На початку розгляду кожного питання теми подані методичні рекомендації щодо його особливостей. Наприкінці кожної теми подано визначення її основних термінів, сформульовано питання й завдання для самоконтролю студентів, а також списки основної, додаткової літератури та першоджерел.

Ідея практичної спрямованості посібника пронизує всі його теми. Вона полягає в тому, щоб при роботі з навчальним посібником у студента формувалися навички самостійного мислення, здібності до прийняття рішень та їх реалізації у відповідних життєвих ситуаціях.

Компактність і стислість викладення в посібнику навчального матеріалу поєднується з достатньою повнотою розкриття тематики, чіткістю, ясністю та доступністю для його розуміння студентами.

Авторський колектив:

Передмова; тема 1 – Дротянюко Л.Г., доктор філософських наук, професор (керівник авторського колективу);

Тема 2; тема 3 – Матюхіна О.А., кандидат філософських наук, доцент (заступник керівника авторського колективу);

Тема 4; тема 5 – Поломошнов Б.Є., кандидат філософських наук;

Тема 6 – Онопрієнюко В.І., доктор філософських наук, професор;

Тема 7 – Фоменко А.М., кандидат філософських наук, доцент;

Тема 8 – Вдовиченко В.Г., кандидат філософських наук, доцент;

Тема 9 – Поломошнов Б.Є., кандидат філософських наук;

Тема 10 – Дротянюко Л.Г., Полисаєв О.П., кандидат філософських наук, доцент;

Тема 11 – Дротянюко Л.Г., Матюхіна О.А.;

Тема 12 – Шкепу М.О., кандидат філософських наук, доцент;

Тема 13 – Поломошнов Б.Є.;

Тема 14 – Вдовиченко В.Г.;

Тема 15 – Дротянюко Л.Г., Матюхіна О.А.;

Тема 16 – Фоменко А.М.;

Тема 17 – Шкепу М.О.;

Тема 18 – Дротянюко Л.Г., Полисаєв О.П.